

JONES, RICHARD (1848 - 1915), llyfrwerthwr teithiol

Enw: Richard Jones
Dyddiad geni: 1848
Dyddiad marw: 1915
Rhiant: Lowri Jones (née Hughes)
Rhiant: Richard Jones
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: llyfrwerthwr teithiol
Maes gweithgaredd: Diwydiant a Busnes; Llenyddiaeth ac Ysgrifennu
Awdur: Arwyn Lloyd Hughes

Ganwyd 24 Awst 1848 yn Nhy'n-y-ffron, Clipiau, Aberangell, Meirionnydd, yn fab i Richard Jones a'i wraig Lowri (ganwyd Hughes). Hanai ei fam o Gwmtirmynach, Y Bala. Bwriadodd ddilyn ei frawd hynaf, Robert, yn y weinidogaeth ond oherwydd afiechyd a diffygion addysgol bu'n rhaid iddo newid ei gynlluniau. Perswadiwyd ef gan gyfeillion i fynd yn llyfrwerthwr teithiol. Ymaflodd yn yr awgrym a daeth ymhen blynnyddoedd yn un o'r llyfrwerthwyr teithiol enwocaf, os nad yr olaf, yng ngogledd Cymru. Hen lanc ydoedd a theithiai o'i lety ym Machynlleth, ac yn ddiweddarach yng Nghemaes, gylchoedd Maldwyn a de Meirionnydd. Cerddodd gannoedd o filltiroedd yn ystod ei yrfa a'i ysgrepan yn llawn o lyfrau ar ei gefn. Gwelid ef yn rheolaidd gyda'i stondin lyfrau yn ffeiriau Dinas Mawddwy. Deliai â [Thomas Gee](#) ac â Chwmni Hughes a'i Fab, Wrecsam. Rhoddai Richard Jones bwyslais ar i bawb ddarllen llyfrau chwaethus a darllenai'r holl lyfrau ei hun yn gyntaf cyn eu cymell i'w gwsmeriaid. Dosbarthai gylchgronau poblogaidd y cyfnod megis *Trysorfa'r Plant, Cymru, Cymru'r Plant*, cofiannau, llyfrau diwinyddol etc. Yn 1914 apeliwyd am Dysteb iddo i gydnabod ei wasanaeth. Yr oedd yn berson arbennig o grefyddol ei natur. Bu farw 18 Tachwedd 1915 a chladdwyd ef yng Nghemaes, Trefaldwyn.

Awdur

Arwyn Lloyd Hughes

Ffynonellau

Gwybodaeth gan ei nith, Mrs. Annie Lloyd, Southerndown

Llsgrau. A.W.C. 1755/36-37

Cymru (O.M.E.), 50 (1916), 209-10, 62 (1922), 97-99

A. Lloyd Hughes, Richard Jones, Aberangell (1848-1915): llyfrwerthwr teithiol, *Cylchgrawn Cymdeithas Hanes a Chofnodion Sir Feirionydd*, 8 (1980), 447-49

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q20821205](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1997

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

